



การถอดบทเรียนความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรม  
ของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรณีเครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน

โดย

กลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ  
สำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม  
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

## 1. ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการจัดการศึกษา ๓ รูปแบบ คือ

- 1) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน ประกอบด้วยระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา
- 2) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม
- 3) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สิ่งแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในฐานะหน่วยงานกลางทางการศึกษาในระดับพื้นที่ มีบทบาทหน้าที่ในการนำนโยบายการพัฒนาคนตามนโยบายรัฐบาล ลงมาสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่เป็นสำคัญ จึงกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมุ่งเน้นโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพการศึกษาตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึงมีงานทำ และมีมาตรฐานการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน โดยการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตอย่างเสมอภาค สามารถพัฒนาเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม พึ่งพาตนเองได้ และมีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ และมีอัตลักษณ์ความเป็นอยุธยา ตอบสนองความต้องการของพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและสังคมโลก (แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

เครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม โดยได้ร่วมตัวเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายการศึกษา และร่วมกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสู่การปฏิบัติโดยสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของในสังคมไทย ทั้งนี้ คณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมเครือข่ายการศึกษา เด็กและเยาวชน ประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรเครือข่ายการศึกษา (ประกาศจังหวัดฯ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓) ทุกองค์กรมีส่วนร่วม ในการลงมือปฏิบัติด้านมิติคุณธรรม เพื่อขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

๑. มีศูนย์ประสานงานองค์กรคุณธรรมระดับเครือข่าย เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน การทำงานขององค์กรและเครือข่าย
๒. มีคณะทำงานระดับเครือข่ายตามนโยบายจังหวัดสู่องค์กรการศึกษา ทั้ง ๒๑ องค์กรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

- ๑) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓
- ๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๑
- ๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒
- ๕) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- ๘) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ๙) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
- ๑๐) สถาบันวิทยาการประกอบการแห่งอยุธยา
- ๑๑) วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๑๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๑๓) โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา
- ๑๔) โรงเรียนวัดช่างทอง (บุญบำรุงราษฎร์)
- ๑๕) ศูนย์เครือข่ายประสิทธิภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๑๖) วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์
- ๑๗) วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
- ๑๘) ประธานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๑๙) นายกสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- ๒๐) นายกสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

๒๑) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. มีคณะกรรมการระดับองค์กร ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการเชื่อมโยงการทำงาน of ทุกฝ่ายให้บรรลุตามแผนงานที่กำหนด
๔. มีการบูรณาการการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย และจิตสาธารณะ
๕. คณะทำงานทุกระดับมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ติดตาม และส่งเสริมคุณธรรม โดยถือปฏิบัติ เป็นกิจวัตรประจำวัน รวมถึงใช้โครงการ/กิจกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ภายใต้คุณธรรมอัตลักษณ์ “รับผิดชอบ มีวินัย จิตอาสา”
๖. มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มเครือข่ายและระหว่างกลุ่มเครือข่ายในรูปแบบสมัชชาคุณธรรม และการจัดประชุมเครือข่าย
๗. มีการถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมคุณธรรมให้กับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกเครือข่าย ตามแนวคิด “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” โดยทีมวิทยากร ซึ่งผ่านการอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน)
๘. มีการนำผลความสำเร็จไปเผยแพร่ทั้งด้านวารสาร สื่อสร้างสรรค์วีดีโอ ทางเว็บไซต์ขององค์กร และนำส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขมาพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม นอกจากยึดปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของจังหวัด ยังมีกลไกโดยธรรมชาติที่บุคลากรภายในองค์กรดำเนินการตามหลักการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นกิจวัตรประจำวัน เพื่อขับเคลื่อนงานของตนเองสู่การพัฒนาองค์กร และส่งเสริมให้เครือข่ายการศึกษา มีผลสำเร็จเป็นรูปธรรม มีการบูรณาการการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย และจิตสาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ บุคลากร นักเรียน/นักศึกษา เพื่อรู้คุณค่าและเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งถือว่าเป็นกุญแจสำคัญสำหรับการสร้างคนดีสู่สังคมประเทศชาติ โดยใช้โครงการ/กิจกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ภายใต้ คุณธรรมอัตลักษณ์ “รับผิดชอบ มีวินัย จิตอาสา”

## 2. ข้อมูลโมเดลองค์กรต้นแบบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

2.1 ที่ตั้ง : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ตั้งอยู่เลขที่ 60 หมู่ที่ 3 ตำบลหันตรา อำเภอ  
พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13000

### 2.2 กลไกดำเนินงาน และวิทยาการผู้ถ่ายทอด

#### การดำเนินงาน

##### ➤ ขั้นแรก :

- เริ่มต้นจากการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรม โดยยึดหลักคุณธรรม อัตลักษณ์ ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา
- มีการกำหนดคุณธรรมเป้าหมายร่วม ด้วยการร่วมกันคิด “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ”
- กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรม เน้นที่ “กระบวนการมีส่วนร่วม” และ “การสร้างการรับรู้” ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนในมหาวิทยาลัย ทั้ง 4 ศูนย์พื้นที่ ได้แก่ ศูนย์อยุธยา หันตรา ศูนย์อยุธยาवासักี ศูนย์นนทบุรี และศูนย์สุพรรณบุรี

##### ➤ ขั้นสอง : จากประกาศเจตนารมณ์ร่วมสู่ปณิธานคุณธรรมของหน่วยงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ มีหน่วยงานทั้งหมด 20 หน่วยงาน โดยทั้ง 20 หน่วยงาน จะร่วมกันคิดปณิธานคุณธรรม เพื่อเป็นคำมั่นสัญญาว่าเราจะทำความดีอะไร เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย เช่น 1) ปณิธานคุณธรรมของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จะเน้นการแต่งการดี ศรี สวท. 2) วิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เน้นคุณธรรมด้าน “วินัย ใส่ใจ ตรงต่อเวลา”

#### กลไกดำเนินงาน

การกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรมในรูปแบบมหาวิทยาลัยคุณธรรม มีการนำเสนอกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องทุกเดือนในการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีทุกคณะ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการกอง ซึ่งผู้บริหารทุกท่านมีหน้าที่ในการเป็นต้นแบบคุณธรรมและน่านโยบายด้านคุณธรรมไปดำเนินการภายในหน่วยงานต่อไป โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยคุณธรรมภายในหน่วยงาน โดยได้กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยจัดส่งบุคลากรที่มีความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดีภายในหน่วยงาน จำนวน 2 - 5 คนร่วมเป็นกรรมการขับเคลื่อนภายในหน่วยงาน

### การจัดทำแผนการดำเนินงาน

ตามที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยคุณธรรมภายในหน่วยงานไปแล้ว จึงมีการจัดประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยคุณธรรม อย่างต่อเนื่อง

### วิทยาการผู้ถ่ายทอด

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ยังมีการพัฒนาบุคลากรโดยการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมวิทยาการส่งเสริมคุณธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อกลับมาถ่ายทอดให้กับบุคลากรภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม และมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อเป็นวิทยากรแกนนำ ทั้งวิทยากรแกนนำส่วนกลาง ระดับมหาวิทยาลัยฯ วิทยากรแกนนำระดับคณะและหน่วยงาน เพื่อร่วมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่มหาวิทยาลัยคุณธรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เช่น นายเรืองสิน ปลื้มปັນ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

## 2.3 กระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้

- มีกระบวนการจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ
- การสร้างวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึง ๒ รุ่น โดยผู้ผ่านการอบรม จะนำความรู้มาถ่ายทอดให้แก่หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย ภายใต้ชื่อทีม “Smart Team at RUS”
- มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการนำโครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้คุณธรรมอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ที่ดำเนินการและเห็นผลเป็นรูปธรรม มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแชร์ประสบการณ์ โดยเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ มาให้ข้อเสนอแนะและแนวทางปฏิบัติที่ดียิ่งขึ้น
- สื่อประชาสัมพันธ์/สื่อความรู้ ได้แก่ โลโก้ แบนเนอร์ โปสเตอร์ ประชาสัมพันธ์ คลิปวิดีโอ ได้แก่



Youtube : <https://www.youtube.com/watch?v=qPYAidIEB00&t=3s> มทร.สุวรรณภูมิ ร่วมมือ  
ร่วมใจ "สู่มหาวิทยาลัยคุณธรรมแห่งแรกของประเทศไทย"



โลโก้คุณธรรมอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ



ปณิธานคุณธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

## 2.4 ภาพลักษณ์และการยอมรับ

- องค์กรคุณธรรมต้นแบบระดับจังหวัดในงานสัปดาห์คุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- รางวัลในด้านมิติวัฒนธรรม ได้รับโล่ สุดยอด 150 หน่วยงาน ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนพลังบรรจก  
นายกรัฐมนตรี
- รางวัลหน่วยงานที่เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ได้แก่
  - 1) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชื่อโครงการ “วิทย์สุขสันต์ ทำงานเสร็จตามเวลา”
  - 2) กองบริหารทรัพยากรสุพรรณบุรี ชื่อโครงการ “ย้อนศรเป็นศูนย์”
  - 3) กองส่งเสริมคุณภาพ ชื่อโครงการ “สามัคคี สร้างพลัง มีใจบริการ”
- รางวัลหน่วยงานที่เป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมดีเด่น ได้แก่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี  
สารสนเทศ ชื่อโครงการ “ยิ้มต่อไม่รอแล้วนะ”
- รางวัลหน่วยงานที่ดำเนินโครงการส่งเสริมความดีนําร่อง ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี  
สารสนเทศ ศูนย์พระนครศรีอยุธยา หันตรา ชื่อโครงการ “รักษโลกเริ่มที่เรา”